

NETOP *nyt*

netværk for oplysning

TEMA: Hvad skal vi udbyde i 2006?

Styrelsen tager en handske op
Nye tider – Ib Solvang stopper
Det moderne menneske

Folkeoplysning er trendy

Der er ikke andre læringssteder, der så hurtigt kan imødekomme et læringsbehov som oplysningsforbundene. Det er folket, almindelige mennesker, der bestemmer, hvad de vil lære eller blive bedre til – folkeoplysningen er i folkets interesse.

Folkeoplysningen skal være trendy, fordi vi forfølger folks drømme og behov, men samtidig trendy fordi vi holder sammen på et samfund, som ellers udvikler sig mere og mere individualistisk.

I folkeoplysningen må vi lytte til fremtidsforskerne og fornemme tendenser i tiden samt tage højde for det i den fremtidige planlægning.

Vi må udbyde kortere kurser, idet mange kun ønsker eller har tid til et overfladisk kendskab til det enkelte fag (zapperkultur), vi må lave oplevelsesorienterede kurser for eksempel for forældre med børn, kunstture, entrere med delikatesseforretninger og kendte kokke.

Vi må udbyde kurser, der dyrker kroppen, idet denne er blevet et statussymbol samtidig med en øget

bevidsthed om trivsel og sundhed.

Umiddelbart ser kurserne ud til at være meget individorienterede og overfladiske, men når mennesker mødes, opstår dialog og meningsudveksling, der ofte giver en fællesskabsfølelse. Samfundsmæssigt er dette også væsentligt, idet dialogen øger forståelsen for andre, og intolerancen formindskes.

I folkeoplysningen skal vi være i stand til at udvikle nye ideer således, at det er aftenskolernes program og hjemmeside, der bliver stedet, hvor man søger, når der opstår et ønske eller behov.

Vi ønsker kun at være trendy, fordi vi har vores værdier i orden, og vi vil på ingen måde give køb på vore mere traditionelle fag, og vi ønsker slet ikke at undvære vore gode og seriøse 10 procentarrangementer.

Altså - vi skal fortsat være trendy, hvis vi vil bevare aftenskolen.

Kirsten Dybdal

Medlem af NETOPs forretningsudvalg og skoleleder FO Aalborg

Folkeoplysning er trendy	2
Styrelsen tager en handske op	3
Folkeoplysning som 'samfundslim'	4
Nutidens spåkoner	6
Det moderne menneske	6
Fremtidsforskerens bud på aktiviteter	8
Samarbejde mellem FO Århus og Århus 1900	10
Udviklingsprojekter i 2005	12
Nye tider	14
Nyt fra Dansk Husflid	15
Informationer og kalender	16

INDHOLD

MEDLEMSBLAD FOR:

NETOP

Frederiksberggade 21, 2.
1459 København K
Telefon 33 93 00 96
Fax 33 33 00 96

NETOP

Tyrebakken 11
5300 Kerteminde
Telefon 63 32 20 96
Fax 63 32 20 97

www.netoplysning.dk
info@netoplysning.dk

Redaktion:

Bernhard Trier Frederiksen, ansvarshavende
Martin Hansen, redaktør
Ib Solvang

Redaktionsudvalg:

Eva Nielsen, Dansk Husflid, Lemvig
Henriette C. Andersen, FO Aalborg
Keld Andersen, FO Thisted

Layout:

Anna Marie Møller, Graphic Care
Martin Hansen

NETOPnyt udsendes til NETOPs styrelse samt til skoleledere og bestyrelser i NETOPs lokalforeninger. Desuden sendes bladet til NETOPs kollektive medlemmer (Dansk Husflid og Det radikale Venstre), samarbejdspartnere, og personer med tilknytning til folkeoplysningen.

NETOPnyt skal:

informere om NETOP og netværkets aktiviteter og om folkeoplysningen generelt; skabe debat om folkeoplysningen og de dertil knyttede fag, metoder og holdninger; inspirere til nye aktiviteter og udvikling af gamle; være forum for idéudveksling; anmelde nyt relevant materiale til brug i folkeoplysningen; være et kulturorgan og fortælle om de forskellige lokalforeninger i NETOP.

Alle kan indsende relevante indlæg.

Redaktionen forbeholder sig ret til eventuelt at forkorte uopforderede indlæg. De synspunkter, der udtrykkes i bladet, er ikke nødvendigvis NETOPs synspunkter. Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

Tryk: Øko-Tryk

Oplag: 2000 eks. 8 gange om året.

Næste deadline: 7. november 2005

Forsiden: I dette nummer af NETOPnyt grubler vi over, hvilke tilbud vi skal udbyde til deltagerne til næste år. (Grubleren af Auguste Rodin – Collage: Martin Hansen)

ISSN 1603-6166

Styrelsen tager en handske op

AF BENT KROGHLY *Medlem af styrelsen og formand for NETOP Hovedstaden*

NETOP skal have opdateret sit værdigrundlag. I den forbindelse havde styrelsen inviteret sig selv, sekretariatet og professor Søren Christensen (kendt som kærlig kritiker fra landsmødet i Esbjerg i 2004) til et 24 timers seminar fredag-lørdag 7-8. oktober.

Rollerne var aftalt på forhånd. Styrelsen skulle før seminaret levere nedskrevne interviews med skoleledere og formænd fordelt efter geografi, størrelse og aktivitet. Sekretariatet skulle sørge for det tekniske samt komme med indlæg og deltage i debatten. Og Søren Christensen skulle styre seminaret, således at vi ved seminarrets slutning stod med et meningsfuldt udkast til værdigrundlag, som kan bruges i den fortsatte proces.

Stor succes

Seminaret var en stor succes. Dels gav det et godt grundlag for det fortsatte arbejde med det nye værdigrundlag, hvor bud for eksempel er: Det skal være sjovt at være skoleleder, og det sørger NETOP for ved at afhjælpe administrativt bøvln og give moralsk opbakning, når der er brug for det. Der skal være plads til alle foreninger. Ingen er for lille, ingen er for stor, ingen aktivitet er forkert, og foreningerne bestemmer selv. Og er du kursist, så lader vi dig ikke i fred.

Store svagheder

Men for mig var det endnu vigtigere, at seminaret gav et stærkt billede af store svagheder og

store styrker i NETOP. På den svage side kan nævnes, at interviewene med skolerne havde vist, at NETOP mange steder er en træt og slidt organisation, som lider under ældning på både organisations- og kursistsiden, ligesom man lider under generel pengemangel og dårlige lokaler. Det skal også tilføjes, at folkeoplysningen har alvorlige legitimitetsproblemer med hensyn til at opnå offentlig støtte. Befolkningen er rigeligt oplyst, og efter min vurdering bør den eneste form for støtte, en politiker skal interessere sig for, være støtte til de 10 procent svageste i befolkningen, som ønsker at deltage i folkeoplysende kurser.

Store styrker

På den stærke side kan det nævnes, at nogle foreninger (typisk de gamle husflidsforeninger) har en stærk foreningskultur, hvor foreningslivet og interessen for fagene skaber liv, vækst og glade dage. Andre steder (især FO Århus) har man succes med at være en stor, professionel og overskudsgivende organisation. Efter min mening er disse styrker, som vi skal søge at udbrede til flere foreninger.

Vigtigste styrke

Men som NETOPs vigtigste styrke lige nu vil jeg fremhæve NETOPs sekretariat, som de seneste år har produceret fan-

tastiske resultater som DOFO, lærerportalen, hjemmesideværksted og snart også realkompetenceprojektet, som vil give anledning til en hjemmeside, hvor kursisterne kan evaluere sig selv og skolerne. Fælles for disse projekter er, at de giver foreningerne vinduer mod verden, og hvis man som forening oplever, at man er presset af generationsskifteproblemer, udeblivende kursister og dårlig økonomi, så er det en meget nærliggende handlemulighed at komme i gang med hjemmeside, DOFO og så videre. Det kan kun ske for langsomt.

Professor Søren Christensen fortsatte sin kærlige kritik på styrelsens seminar - her med Bent Kroghly som munter tilhører. (Foto: Martin Hasnen).

Folkeoplysning som 'samfundslim'

AF BENTE DAHL MF og folkeoplysningsordfører for Det Radikale Venstre

Aftenskolerne er med til at skabe et lige samfund, for de oplyser befolkningen. Det handler blandt andet om respekt og solidaritet, skriver den radikale folkeoplysningsordfører, Bente Dahl.

Aftenskolerne skal tilpasse sig den ændrede befolknings-sammensætning, siger Bente Dahl. (Foto: Folketinget)

Det er moderne at tale om lighed og ulighed i disse tider. Debatten raser ikke mindst efter socialminister Eva Kjær Hansens meget omtalte udtalelser om, at ulighed skaber dynamik i samfundet. Ord, hun siden har måttet trække tilbage. Men ord, som har forårsaget en debat. En af de vigtigste grunde til, at vi skal have denne debat, er, at den er medvirkende til at gøre klart for alle og enhver, hvad det er, der skaber sammenhængskraft i vores samfund.

Ikke kun økonomisk ulighed

Hvad er det, vi mener, når vi taler om lighed og ulighed? Umiddelbart forbindes begreberne nok med, hvor stor indkomstspredningen er i samfundet, og hvor omfattende den økonomiske omfordeling er – altså at nogle tjener meget, og nogle tjener meget lidt. Det er en for enkel måde at udlægge begreberne på. Der er andre måder at anskue ulighedsproblematikken på. Ulighed er først og fremmest et problem, hvis borgere i et samfund ikke har nogenlunde ens muligheder for at tage stilling til og ændre egen livssituation, hvis

det er ønskeligt. Hvis uligheden består i, at det er vanskeligt eller umuligt at ændre egen situation, skabes bestemt ikke nogen som helst samfundsmæssig dynamik – tværtimod! Denne situation er med til over tid at underminere sammenhængskraften i samfundet. Den skaber utilfredshed og frustration i de dele af befolkningen, der føler sig magtesløse og ude af stand til at ændre noget. I sådanne sammenhænge spiller folkeoplysende aktiviteter en vigtig rolle. En oplyst befolkning kan vælge til og fra. En oplyst befolkning involverer sig i fællesskaber. En oplyst befolkning sørger for, at alle får livsvilkår, der opvejer/kompenserer for ulighederne. En oplyst befolkning har respekt for hinanden og er solidarisk med hinanden.

Skal være for alle

Folkeoplysning er for alle. Ingen grupper skal forbigås. Mange borgere tager hurtigt initiativer til aktiviteter. Andre grupper har noget vanskeligere ved at få øje på mulighederne, der er for dem. De befolkningsgrupper, der lige nu er mest 'ulige', skal også gerne have øjnene op for deres muligheder. En udfordring

er, at ingen opfatter sig selv som 'ulige'. En af udfordringerne for udbyderne af folkeoplysende aktiviteter er at skabe tilbud, der taler til alle grupper i befolkningen.

Befolkningssammensætningen har ændret sig i de sidste 20-30 år. Det skal udbyderne af de folkeoplysende aktiviteter også tage højde for.

En gammel sandhed er, at ved at give ulige tilbud, behandler man folk lige. Sagt på en anden måde: Fordi alle er forskellige, skal der udbydes forskelligt. På den måde integreres (ikke kun i en etnisk forstand) alle grupper i samfundet i det fælles demokratiske projekt. Dynamik skabes, når alle føler lyst til at involvere sig og deltage i samfundets udfordringer. Udfordringer, som udvikler det daglige hverdagsliv.

Konkrete forslag

Folkeoplysningen skal være for alle. Helt konkret kunne jeg forestille mig, at der blev et væld af forskelligartede kurser – det kunne være:

- personlig karriereplanlægning og udvikling
- individuel rådgivning/vejledning af unge
- kurser på alle niveauer i læsning, skrivning og regning
- mor/barn kurser for indvandrerkvinder og -børn – med eksempelvis dansk sprog, regning eller noget helt tredje som tema

I folkeoplysningsregi er det en særlig fordel, at der ikke nødvendigvis er prøver og eksaminer. Nogle mennesker har negative erfaringer med prøver og eksaminer. De vil sandsynligvis føle sig mindre pressede i en lærings-

situation, der ikke skal afsluttes med en eksamen.

Sammenhængskraft

Dynamik i samfundet er værd at stræbe efter. Det dynamiske samfund fremmes ved at arbejde for en højere grad af sammenhængskraft i samfundet. Folkeoplysning er et værdifuldt værktøj, som ikke i tilstrækkelig grad tænkes ind i aktuelle politiske løsningsmodeller. Folkeoplysning er en mærkesag for mig og for Det Radikale Venstre. Vi er i oppositionen nu, men jeg håber, der ikke skal gå alt for mange år, før vi i igen får magt til at gøre det, som vi har i agt.

Invitation til PREMIERE på KOMPETENCEPROFILEN

den 9. november kl. 17 – 21 på Hotel Scandic i Roskilde
og
den 10. november kl. 17 – 21 på Hotel Australia i Vejle

Hvad lærer man egentlig på aftenskolen? En hel masse. Og nu har dine kursister mulighed for at beskrive de kompetencer, de får på et kursus. Der sker ved hjælp af Kompetenceprofilen, som er resultatet af LOF's og NETOP's projekt om realkompetencer.

Til premieren vil vi vise, hvordan Kompetenceprofilen.dk er opbygget, fortælle om status på regeringens kompetencearbejde samt fortælle om, hvordan jeres skole og jeres kursister kan få stort udbytte af Kompetenceprofilen.

LOF og NETOP vil være vært ved en let anretning.

Tilmelding til premieren kan ske til Lise Svenson på telefon: 33 93 00 96, på mail: ingelise@netop.dk eller på www.netoplysning.dk under 'Kurser i NETOP' senest den 4. november.

Deltagelse er gratis, og der ydes rejsegodtgørelse.

KOMPETENCEPROFILEN

Nutidens spåkoner

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

Anne Skare Nielsen (tv) og Liselotte Lyngsø (th).

Vi fandt ingen spåkoner, da vi ville lede efter fremtidens store kursussucceser. Men vi fandt noget lige så godt – nemlig to fremtidsforskere, Anne Skare Nielsen og Liselotte Lyngsø.

Det er svært at spå – især om fremtiden”, sagde Storm P, og han havde på sin egen forunderlige måde ret i mangt og meget. Men der er alligevel nogle, der gør forsøget. Anne Skare Nielsen og Liselotte Lyngsø fra konsulentfirmaet Future Navigator er to gode eksempler. De prøver at lure tidens tendenser af

og ser på, hvilken verden vi lever i i dag. Og på den baggrund rådgiver de firmaer og organisationer, der vil finde ud af, i hvilken retning de skal gå fremover.

Kom vidt omkring

Jeg fik en snak med dem om, hvilke kurser og aktiviteter, der kunne blive populære i frem-

tiden. Og jeg skal love for, at de havde ideer! Knap havde jeg stillet dem spørgsmålet, før de entusiastisk begyndte at fortælle. Ofte afbrød de hinanden, og det var svært ikke at blive grebet af den energi, de udstråede. Her var virkelig tale om mennesker, der brændte for deres virke. På de næste sider har jeg forsøgt at give deres mange gode tanker videre.

Det handlede om konkrete ideer til aktiviteter, men også om generelle tendenser, om mennesketyper og om, hvorfor disse tendenser gælder for det moderne menneske – og meget mere.

Det moderne menneske

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

Vi søger ro i en verden af kaos. Og vi drømmer om det perfekte liv, men kan nøjes med det i mindre portioner, hvis vi får muligheden.

Før vi prøver at forudsige, hvilke typer aktiviteter, der bliver populære til næste år, er det relevant at se på, hvilke mennesker som skal skabe populariteten. Derfor kigger vi her

nærmere på Anne Skare Niensens og Liselotte Lyngsøs billede af det moderne menneske. De trækker to centrale faktorer ud: det kaotiske liv og drømmen om lykken.

De gode gamle dage

Det moderne menneske har brug for ro og fordybelse. Det skyldes, at vi i dag lever med mere kaos, end vi egentlig er bygget til. I de gode gamle dage var livet mere forudseeligt. Man var barn i en årrække, og så blev man voksen – oftest var skellet en ceremoni i form af konfirmationen. Den nye tilstand som voksen fortsatte så i en årrække, indtil man skulle giftes. Det ske-

te ved en ny ceremoni, brylluppet, og så var man ægtefælle i en årrække. Indtil ægtefællen døde, hvorved en ny ceremoni, begravelsen, markerede en overgang til en ny tilværelse. Sådan kan man firkantet sige, at livet var lagt ud for de fleste. Altså var der nogle lange perioder med forholdsvis ensartethed med nogle korte overgangsperioder imellem. Disse længerevarende, ensartede perioder gav en vis tryghed. Man skulle ikke tage stilling til så meget, og valgene var begrænsede. Og de forstyrrende forandringer eller overgangsperioder skete hurtigt og var tilmed markedet med ceremonier, der overfor omverdenen markerede, at der skete en ændring.

Den omvendte verden

I dag er der snarere tale om den omvendte verden. Nu tager overgangsperioderne det meste af tiden. Og de stabile perioder er forkortet. Overgangen fra barn til voksen er blevet meget mere flydende. På nogle punkter har børn fået mange flere muligheder, som tidligere var forbeholdt voksne. Tænk blot på, hvor meget et moderne barn har at skulle sige som forbruger i forhold til blot 50 år siden. Samtidig har det moderne barn ikke lagt sit liv i samme faste rammer som i hvert fald dets bedsteforældre havde i en ung alder. Her tænkes for eksempel på uddannelse og job. I dag har børn og unge meget friere rammer og mange flere muligheder. Og konfirmationens ritual som overgang til det voksne liv har mistet en hel del af sin oprindelige funktion. Senere gælder det overgangen fra single til familie, der i dag sker meget senere – hvis overhovedet. Det betyder, at de lange perioder af forudseelig dagligdag er blevet kraftigt forkortet, og overgan-

gen mellem et livsstadium til et andet er ved at være normalen.

Vejen ud af kaos

I det kaos, som de fleste derfor lever i til daglig, er øjeblikkene derfor ekstra vigtige. Vi er alle opvokset med forestillingerne om det perfekte liv, hvor kernefamilien lever lykkeligt hele livet. Imens vi derfor venter på, at det lykkelige liv indtræffer, søger vi efter de små glimt af det perfekte – og det perfekte afhænger selvfølgelig af øjnene, der ser. For eksempel har mange kvinder drømmen om det perfekte bryllup – eller i mindre målestok det perfekte middagsselskab. Som manden så kan ødelægge, når han kommer hjem med gule blomster, når beskeden nu engang var, at de skulle være hvide! Med andre ord er traditioner og rutiner vigtige i fremtiden. Men det moderne menneske accepterer ikke uden videre en gammel praksis. Man vælger fra og til og tager de elementer, som man kan bruge. Og ikke nødvendigvis kun fra ens egen kulturelle baggrund. Andre kulturers traditioner kan også bruges, hvis de er interessante.

Drømmen om lykken

Her kommer vi så naturligt til den anden faktor, drømmen om lykken. De fleste mennesker har en række drømme, som de egentlig godt ved, de aldrig opnår. I mange tilfælde er de, når det kommer til stykket, ikke interesserede i at få drømmen opfyldt. Anne Skare Nielsen brugte et eksempel med mange mænds drøm om at få en Ferrari sportsvogn. Det er en ting, som de sandsynligvis ikke engang rigtigt ville blive glade for, hvis de fik den. For hvad kan man egentlig bruge en Ferrari til? Der er ikke engang plads til, at man

kan have en kasse øl i den. Eller børnene. Og hvor skal man parkere den, så den er i sikkerhed? Og vil vennerne ikke bare blive alt for misundelige? Sådan er det med mange drømme – de tåler ikke at blive realiseret.

En lille bid kan bruges

Så er der også nogle drømme, der kan realiseres i små portioner. Mange drømmer om det rige liv i sus og dus, men har naturligvis ikke mulighed for at bo sådan. Men man kan spare sammen til en luksusweekend i Paris på et af de fineste hoteller med al den luksus, man kan forestille sig. Så prøver man i to-tre dage drømmen af, og så kan man igen vende tilbage til hverdagen. Det er også grunden til, at Gucci, Armani og de andre luksusvaremærker sælger så meget tilbehør. De færreste har råd til dyre designerkjoler, men det lugter lidt af noget, hvis man om ikke andet har en taske, et tørklæde, et par briller eller noget andet med det rigtige logo på. Et andet eksempel kan være drømmen om, hvem vi selv er. Reklamerne viser altid mennesker med overskud og med styr på det hele, og det vil vi gerne leve op til. Om ikke andet så i små bidder. Når vi tager til eksotiske rejsemål kan det være, at vi inderst inde udlever drømmen om den brave eventyrer – i en uge.

Og hvad så?

Hvis vi skal forsøge at gætte os til, hvilke aktiviteter der bliver populære i fremtiden, kan det være en god idé at skele til de ovennævnte faktorer. Altså kan aktiviteter, der handler om traditioner, gammel praksis, giver et pusterum og som tilbyder en lille bid af drømmen måske gå hen at blive rigtigt interessante.

Fremtidsforskernes bud på næste års

AF MARTIN HANSEN *Informationskonsulent*

Herunder kommer en masse ideer til aktiviteter. Mange af dem udspringer fra tankerne besvaret af det moderne menneske andets steds i bladet. Mens andre udspringer af andre af tidens tendenser og tanker om at de er resultatet af den snak, jeg havde med de to fremtidsforskere, Anne Skare Nielsen og

De gode, gamle traditioner

Mange mennesker har glemt de gamle traditioner – eller glemt de forskellige ritualers betydning. Men der er en stigende interesse for de gode gamle dage. Det moderne menneske kan lide at plukke ud blandt de gamle traditioner og bruge de elementer, som bedst passer til netop deres behov. Og det behøver ikke nødvendigvis kun at være gamle danske traditioner.

- Salmernes glemte univers – hvad ordene egentlig betyder.
- Mad som vor mor lavede den – lav flæskesteg med sprød svær.
- Andre religioners ritualer og traditioner – hvad er ramadan, hvorfor holdes sabbat og så videre.

Styr på livet

Der er kommet stor fokus på personlig udvikling. Det er blevet vigtigt at få styr på sit liv og sine mål.

Derfor er forskellige former for personlig rådgivning blevet populære. Og det er udvikling både i forhold til arbejdsliv, i forhold til selvforståelse, men også i forhold til de små ting i hverdagen.

- Coaching – bliv stillet de rigtige spørgsmål, så du finder ud af at nå dine mål. Og lær at gøre det samme for andre.
- Forældrecoaching – bliv bedre forældre, og tag børnene med.
- Personlig slægtsforskning – skriv din families historie.
- På pladserne, klar ...! – hvordan man kommer fra en god idé til virkelighed.
- Blær og pral – bliv bedre til at føre dig frem.
- Få styr på tiden – lær, at det er dig selv, der skal tage styring over din tid.
- Orden i papirerne – hvad bør du gemme, og hvordan.

Hygge og velvære

I en stresset hverdag er det vigtigt, at grund af travlheden skal afslapning og brug for nogle planlagte frikvarter til at oplade batterierne op. Det sker ved at lave noget andet end fra de normale daglige gøremål. Anne Skare Nielsen og Fremtidsforskerne Anne Skare Nielsen og Martin Hansen har en form for dagpleje for voksne. Anne Skare Nielsen kommer en gang om ugen og bliver i København i det i daginstitutionerne. Aktiviteterne er både i debatter og små kurser, hvor indholdet er lige så vigtigt er det at arrangere små møder for eksempel besøg af en krammebuddel og gerne til at overskride små grænser og komme ud i, men som de fleste rent faktisk

- Spil! Lær de nye brætspil at kende.
- Litteraturklubber – på alle niveauer og læs nye og gamle bøger og klassikere.
- Aktiviteter, hvor forældre og børn kommer sammen – også selv om børnene er voksne.
- Velvære/welness – både bevægelser og massage.
- Strip som motion – er blevet populært.

Set i TV

De forskellige TV-kanaler er enormt populære og sælger sig i befolkningen. Og tilmed kan de behandle emner. Det kan man sagtens låne til at se på tv-programmerne – og måske kan man selv deltagerne fra tv til at undervise.

- Du er, hvad du spiser – om kost og sundhed.
- Helt solgt – gode tips til at sælge.
- Den nye have – for nye haveeigere.

aktiviteter

krevet i artiklen om det
nser. Men fælles for dem er,
og Liselotte Lyngsø.

at kunne slappe af, men netop på
g planlægges. Derfor har mange
er, hvor de kan hygge sig og lade
e aktiviteter, der får tankerne væk
t man får tid til at pleje sig selv.
elsen og Liselotte Lyngsø foreslår
altså et sted, hvor voksne kan
aktiviteteret – ligesom børn bliver
erne skifter imellem foredrag,
oldet er kendt på forhånd. Men
må overraskelser ind imellem, som
eller grinetarapeut, der får delta-
r. Noget de færreste bare springer
k får meget ud af at prøve.
kende af folk, der kender reglerne.
niveauer. Læs og diskuter popu-

g deres børn deltager sammen
voksne.
ægelse, massage, hudpleje osv.
et en megasucces i USA.

mt gode til at lure, hvad der rører
de skabe interesse om de særeste
fra. Lav aktiviteter, der kopierer
du endda få nogle af værterne og

at tabe de overflødige kilo.
forny din bolig.
eejere.

Aktuelt

Nyheds- og informationsstrømmen er blevet uoverskueligt stor. Men mange mennesker har et reelt ønske om at kunne følge med. Blot kan det ind imellem være rart at få noget baggrundsviden om de forskellige emner – og mulighed for at diskutere dem med andre.

- Muslimforståelse – hvad indebærer det egentlig at være muslim?
- Avislæsning – diskussioner og søgen i baggrunden for historierne.
- Du store kineser – om Kina på vej op.

BACK TO BASICS

I den moderne verden er vi blevet dårligere til at overlevere viden fra generation til generation. Mange mennesker har ikke den basale viden, som førhen naturligt blev fortalt fra forældre til børn. Og nu mangles den viden.

- Værktøjskassen for begyndere – grundlæggende gør-det-selv.
- Sådan laver du sund og billig hverdagsmad på under en time – madlavning behøver ikke at være så svært.
- Nye, gode manerer – hvordan bør man egentlig opføre sig?
- Børneopdragelse – hvorfor gør lille bimse ikke, som jeg siger?
- Forstå din teenager – hvilke mekanismer kæmper vi imod?
- Kræsne børn – få dem til at kunne lide maden.
- Så ryd dog op! – få et overskueligt hjem, og behold det.
- Ting man ikke tør spørge om – hvordan laver man brun sovs og så videre.

Rodekassen

Herunder er alle de ideer, som er lidt løsrevne i forhold til de overordnede tendenser, men som hver for sig alle kunne blive succeser.

- Hjernepligt – at give er at modtage. Vi tager hver uge ud og hjælper til et nyt sted. Vi maler på plejehjemmet, reparerer daginstitutionens legeplads, sælger småkager for Røde Kors og så videre.
- Hjælp det spøger – besøg på hjemsøgte steder og få den dramatiske historie.
- Kultfilm – ligesom en litteraturklub med diskussioner og så videre.
- Alverdens opfindelser – der er en masse sjove historier bag mange af hverdagens opfindelser.
- Sådan bliver du ... – foredrag ved forskellige mennesker, der fortæller, hvordan de blev det, de blev.
- Eksotisk mad – hvordan er det arabiske, kinesiske eller det somaliske køkken? En anderledes form for integration.

Samarbejde mellem FO Århus og Århus 1900

AF DIANA VØRS *Kursusansvarlig i FO Århus*

FO Århus har igennem de sidste par haft fokus på temaet: Folkesundhed og i den forbindelse indledte vi i efteråret 2004 et samarbejde med Århus 1900 Vigør – omkring måling af kondital, fedtprocent, livvidde og blodtryk.

Jamen, står der ikke 'vi gør?', siger den ene med tanke på menneskets bedste ben. Ordene 'VI' og 'GØR' kan have flere betydninger, men her i Århus skal det trækkes sammen til Vigør og handler om at få dig og mig og vi to væk fra fjernsynet, ud i naturen og få noget motion sammen med andre århusianere.

Elendig fysik

Alle kender efterhånden historien om et stigende antal danskeres elendige fysiske forfatning – generel dårlig kost, sukrede varer, inaktivitet, overvægt, fedme og de deraf afledte følgesygdomme som for eksempel hjerte-kar-sygdomme og sukkersyge. Færre gør imidlertid noget ved det. Vores løsningsmodel består ud over fysisk aktivitet i form af gang i socialt fællesskab samt blandt andet fortløbende måling af fedtprocent, vægt og puls. Ordningen falder meget godt i tråd med tidens tendenser, der peger imod, at virksomheder – private som offentlige

– i stigende grad kerer sig om medarbejdernes ve og vel, fysisk som psykisk. Som udgangspunkt er målet, at det enkelte menneske får det bedre. At der så er en række positive følgevirkninger er kun glædeligt. Både for den enkelte, arbejdspladsen og for samfundet er det væsentligt, at den enkelte fungerer godt på sin arbejdsplads, har færre sygedage og belaster samfundøkonomien generelt med mindre sygelighed.

Lever op til ansvar

Med samarbejdet med Århus Kommune lever Århus 1900 og FO Århus op til det ansvar for den generelle folkesundhed, som det i stigende omfang ventes, at idrætten og foreningslivet, påtager sig. Hjælpen til selvhjælpen styrker så at sige livskvaliteten både for den enkelte, for arbejdspladsen og for samfundet som helhed.

Udvidet koncept

Oprindeligt var Vigør et tilbud i forbindelse med fortræningen

til Marselisløbet, men konceptet blev udvidet, således at det også skulle være et tilbud hen over vinteren. Dette foregik på Århus Cykelbane, men da FO Århus overtog bygningen i Vester Allé midt i Århus, flyttede Vigør deres målinger til FO Århus' lokaler, og samarbejdet var nu udvidet fra, at FO Århus var sponsor, til et egentligt samarbejde. Dette samarbejde har gjort, at vi har mulighed for at tilbyde vores kursister målinger, så de i løbet af sæsonen af følge med i deres form.

I første omgang blev tilbudet målrettet til de kursister, som deltog på vores bevægelseshold, men her i efteråret 2005 er det et tilbud til alle kursister hos FO Århus. Kursisterne får udleveret et lille kort og kan på hjemmesiden selv taste deres tal ind og dermed følge deres formkurve.

Mange fordele

FO Århus' mål var som sagt at sætte fokus på folkesundheden og der har da også vist sig at være

flere positive sider af samarbejdet. Blandt fortæller underviserne nu, at de i forbindelse med disse målinger har en meget lettere indgang til kursisterne i forhold til at tage emner op omkring livsstil og kropsbevidsthed som en del af undervisningen. Desuden har målingerne vist sig at være positive på den måde, at flere kursister er begyndt at røre sig mere end hidtil, idet de inden næste måling skulle have forbedret sig – eller i hvert fald ikke ville være blevet dårligere – altså en lille sund konkurrence med sig selv. Flere kursister fandt faktisk også ud af, at det slet ikke stod så skidt til, som de troede.

Bedre end forventet

Nogle af de hold, som har været specielt glade for samarbejdet, er vores hold for brystopererede kvinder. De fleste har været gennem lange og udmattende behandlingsforløb – og nogle er stadig i kemoterapi, når de starter på holdet. Men alligevel har det vist sig, at de faktisk kan forbedre deres form, og selv om de føler sig svage og trætte, så er deres form ikke så dårlig som forventet. Disse hold har flere målinger i løbet af en sæson, og alle deltager.

Flere sidegevinster

En anden sidegevinst er, at flere via målingerne fortsætter med at motionere efter vores sæson

for at holde formen ved lige enten hen over sommeren eller over julen ikke mindst. Selv om nogle kan synes, at det er 'træls' at skulle måles, og andre måske synes, at det er noget 'pjat' – sagt på godt jysk, så har det vist sig, at netop målingerne er hele omdrejningspunktet for motivationen til at fortsætte, at man visuelt kan se, at det nytter – også selv om man ikke løber en maraton.

*I kælderens af Folkeoplysningens Hus på Vester Allé i Århus, kan alle FO Århus' kursister komme og få målt deres sundhedsmæssige tilstand.
(Foto: FO Århus)*

Udviklingsprojekter i 2005

AF IB SOLVANG *Sekretær for puljeudvalget*

Puljeudvalget har i 2005 bevilget økonomisk støtte til 11 udviklingsprojekter til et samlet beløb på 112.500 kr. NETOPs styrelse har for 2005 afsat 225.000 kr. til denne pulje. Der er således i øjeblikket anvendt

lige præcis halvdelen af de afsatte midler.

Styrelsen ønsker pengene anvendt til gavn for udviklingsarbejdet i foreningerne. Puljeudvalget iværksætter derfor nu en præsentation af et støttet projekt

i hvert nummer af NETOPnyt, så nye foreninger kan få inspiration til selv at søge.

Interesserede er velkomne til at kontakte de forskellige kontaktpersoner for yderligere oplysninger om projekterne.

Støttede projekter i 2005

Klub Aktiv

Beskrivelse:	FO Jægerspris og NETOP Frederikssund har fået tilskud til et indvandrerprojekt, der har som mål at nå en ny målgruppe, nydanskere, så disse føler sig velkommen i klubber, organisationer og foreninger. De ønsker desuden at gøre nydanskere bekendt med fritidssektorens muligheder og aktiviteter.
Bevilget tilskud:	10.000 kr.
Kontaktperson:	Agnete Andersson tlf. 47 52 22 06, n.a.andersson@get2net.dk

Sundhed i Folkeoplysningen

Beskrivelse:	FO Århus har fået i tilskud til at udvikle nye tiltag og søge nye samarbejdspartnere inden for emnet. Der vil blive sat ind på samarbejde med lokale idrætsforeninger og kommunens sundhedsafdeling samt med ældre i foreninger, lokalcentre og på plejehjem. Endelig vil der ske en nyudvikling af aftenskoleprogrammet. Erfaringerne vil blive udgivet i et inspirationshæfte og lægges på en hjemmeside. (Projektet er nærmere beskrevet i en artikel i dette blad).
Bevilget tilskud:	25.000 kr.
Kontaktperson:	Torben Drejer tlf. 86 12 60 00, fogimle@post6.tele.dk

Fokus på kunst – kultur – design

Beskrivelse:	Ideen med projektet er, at FO Svendborg vil øge væksten af den folkeoplysende undervisning og at skabe/bruge lokale samarbejdsrelationer og ressourcer inden for kunst – kultur – design, som kan bruges som model og inspiration til udvikling i andre foreninger i NETOPs regi.
Bevilget tilskud:	10.000 kr.
Kontaktperson:	Elinor Harder tlf. 62 21 01 95, svendborg@fo.dk

Livskvalitet/Livsglæde

Beskrivelse:	FO Århus har etableret et samarbejde med Århus Musikhus og Århus Stiftstidende, så de kan komme ud til kulturmiljøet og mediemiljøet. Der skabes debat herom via tilskud fra 10 procentpuljen.
Bevilget tilskud:	20.000 kr.
Kontaktperson:	Torben Drejer tlf. 86 12 60 00, fogimle@post6.tele.dk

Sommeraktiviteter for børn

Beskrivelse:	Jægerspris Husflidsforening har fået tilskud til sommeraktiviteter for børn, hvor de vil synliggøre foreningens tilbud og aktiviteter. Give børn uden kendskab til husflid lejlighed til at prøve håndværket og give dem lyst til at fortsætte i foreningen.
Bevilget tilskud:	1.250 kr.
Kontaktperson:	Ruth Rasmussen tlf. 47 31 67 27, husflid.fritid@email.dk

Aktiv Weekend for unge og voksne

Beskrivelse:	Rynkeby, Ringe og Espe husflidsforeninger samt Bogbinderskolen har fået tilskud til "Aktiv Weekend for unge og voksne" i samarbejde med Ringe Efterskole. Projektet er yderligere beskrevet i NETOPnyt nr. 6 - 2005.
Bevilget tilskud:	4.500 kr.
Kontaktperson:	Inge-Lise Christensen, tlf. 62 62 21 00, heinc@vip.cybercity.dk

ES-Sprog

Beskrivelse:	Formålet er at nyudvikle ES-Sprog (et sprogundervisningssystem) inden for folkeoplysningen. FO-Århus har overtaget ES-Sprog, som tilbydes til alle foreninger i NETOP og LOF.
Bevilget tilskud:	25.000 kr.
Kontaktperson:	Torben Drejer tlf. 86 12 60 00, fogimle@post6.tele.dk

Støtte til messer, udstillinger og så videre

Sønderjyllands amts Husflidskreds har fået 4.000 kr. i tilskud til Husflidsfestival i Aabenraa.

Amthusflidsskredsene på Sjælland har fået 6.750 kr. i tilskud til deltagelse i husflidsmessen i Roskilde.

Sønderjyllands amts Husflidskreds har fået 3.000 kr. i tilskud til udstilling på fællesskuet i Aabenraa.

Aalborg amts Husflidskreds har fået 3.000 kr. i tilskud til arbejdende udstillinger tre weekender i juli i Rebild.

HJÆLP de børn, der ikke har noget valg

Meld dig som indsamler

Du kan hjælpe udsatte børn i Danmark og resten af verden ved at blive indsamler ved Kommunalvalget den 15. november. Pengene fra indsamlingen går til UNICEF's og ASF-Dansk Folkehjælp's humanitære arbejde for børn.

Meld dig på www.valgindsamling.dk
eller ring på tlf. 54 60 74 00

Ved at give et par timer af din tid kan du gøre
en forskel for udsatte børn. Vi håber på din hjælp.

unicef

Meld dig som indsamler på
www.valgindsamling.dk
eller ring på tlf.: 54 60 74 00

Nye tider

AF IB SOLVANG *Konsulent i NETOP og sekretariatsleder i Dansk Husflidsselskab*

Med udgangen af dette år stopper Ib Solvang som konsulent og sekretariatsleder i Dansk Husflidsselskab og som konsulent og souschef i NETOP.

Ib Solvang takker af efter mere end 36 år i folkeoplysningens tjeneste – og dog – Ib fortsætter som frivillig blandt andet i redaktionen for Dansk Husflid. (Foto: Martin Hansen)

Da jeg i 1969 forlod et lærer-job til fordel for en stilling som konsulent i Dansk Husflidsselskab, spurgte min far, om det var en livsstilling? Jeg blev ham svar skyldig.

Men nu – 36½ år efter – må jeg sige, at det blev min livsstilling. En stilling, som jeg har været glad for.

Efter så mange års arbejde er jeg kommet i kontakt med mange medlemmer og foreningsfolk ud over hele landet.

Efterhånden, som min afgang er sivet ud, har spørgsmålet lydt: ”Hvem tager over efter dig?”

Det vil jeg hermed prøve at svare på, men inden da lidt fakta om Dansk Husflid og NETOP.

Dansk Husflid og NETOP

Efter oprettelsen af NETOP - netværk for oplysning blev alle fire medarbejdere i Dansk Husflidsselskab ansat i NETOP, og Dansk Husflidsselskab køber så arbejdskraft af NETOP til sekretariatsfunktionerne for Dansk Husflid.

Vi fire ansatte i Kerteminde arbejder alle både for NETOP og Dansk Husflid. Sammenlagt omkring halvdelen for hver organisation. Selv har jeg i NETOPs 2-årige levetid arbejdet lidt under halv tid for Dansk Husflid

og tilsvarende mere for NETOP. NETOP har for øjeblikket ti medarbejdere fordelt med seks medarbejdere på Københavnerkontoret og fire medarbejdere på Kertemindekontoret. Herudover har Dansk Husflid ansat Kamilla Bundgaard til at varetage medlemsadministration, men hun bliver fra årsskiftet ansat i NETOP, så der vil fortsat være ti medarbejdere i NETOP, når jeg stopper.

Efter oprettelsen af NETOP har min arbejdsfordeling været følgende: For Dansk Husflid har jeg primært arbejdet som sekretær for Selskabets styrende organer, som redaktør af Husflid, som kontaktperson til det nordiske samarbejde og som almindelig foreningskonsulent.

For NETOP har jeg været sekretær for puljeudvalget og har stået for den praktiske administration af puljebevillingerne, taget mig af forsikringsforhold og ellers været almindelig foreningskonsulent.

Hvem tager over?

Der bliver ikke ansat nogen ny i mit sted, men nu er det jo kun 1/10 medarbejder, der går ud - og som nævnt ansættes Kamilla, så der fortsat er ti medarbejdere i NETOP. Mine arbejdsfunktioner

skal altså fordeles på ti medarbejdere. Denne nye arbejdsfordeling er næsten på plads i NETOP.

Dansk Husflid

Arbejdet med bladet Husflid lægges udenfor sekretariatet. Det skal forestås af Bladsnedkeren.

Der skal fortsat være et redaktionsudvalg, hvor jeg er valgt til at fortsætte.

Sekretærfunktionerne og det nordiske samarbejde overtages af Bente Skov Machholm. Bente aflastes til gengæld af Hanne Børsen, som varetager en større del af kursusadministrationen.

NETOP

Marlene Berth Nielsen overtager vejledning og hjælp i forbindelse med tilskudspuljerne bistået af Inge Bay med en del af administrationen. Inge Bay overtager desuden alt omkring forsikringer.

Det almindelige konsulentarbejde over for foreningerne deles mellem fire konsulenter i stedet for fem.

I det hele taget er der ikke så skarpe skel mellem konsulenter og øvrige medarbejdere. Alle medarbejdere er i en eller anden udstrækning vejledende og hjælpende over for foreningerne inden for hver deres område.

Dansk Husflid og NETOP er med de foretagne ændringer i medarbejdernes arbejdsopgaver klar til at betjene din forening.

Nyt fra Dansk Husflid

AF BENTE SKOV MACHHOLM *Kursuskonsulent*

Nordisk samarbejde

Dansk Husflid har i mange år været medlem af Nordiske Husflidsforbund, som består af Island, Færøerne, Estland, Sverige, Norge og Finland samt selvfølgelig Danmark.

I dette nordiske samarbejde er der hvert år et Præsidiemøde, der holdes på skift mellem landene. I år var Sverige værtsland ved præsidiemøde i Stockholm den 26. september. Udover at værtslandet veksler, så veksler formandskabet også. Et land har formandskabet i fire år af gangen, og for tiden er det Island.

Dansk Husflids formand Finn Glibstrup, sekretariatschef Ib Solvang og jeg selv deltog i dette års møde.

På dette årlige møde bliver der bl.a. talt om alle de fællesarrangementer, man har, hvem gør hvad og hvornår. Man har samarbejde om blandt andet: Nordisk Husflidskonference: afholdes i formandslandet og af formandslandet, hvilket betyder, at der er Nordisk Husflidskonference i 2007 i Island. En sådan konference varer typisk tre-fire dage og kan indeholde udstillinger, foredrag, udflugter med mere.

Nordisk Husflidslejr: afholdes på skift og hvert år. Det er en lejr tilrettelagt for voksne og børn og varer en uge.

Nordisk Ungdomslejr: Som navnet siger en lejr for de unge. Den afholdes efter aftale, men vi må nok desværre se i øjnene, at den måske afskaffes. Problemet

med den – som med mange af de øvrige arrangementer – er, at deltagerne selv betaler, og det kan være dyrt at rejse rundt i de nordiske lande.

Endelig afholdes der diverse nordiske seminarier, også efter aftale. For eksempel afholdes i 2006 et Nordisk træseminar i Norge.

På mødet blev der i øvrigt talt om samarbejde med de øvrige baltiske lande samt EU.

Udover selve præsidiemødet var vi inviteret til et sløjdsseminar den 27. september. Det blev afholdt på Nordiska Museum i Stockholm, hvor der samtidig var mulighed for at se en dejlig kurveudstilling, hvor vi har tre medlemmer repræsenteret med kurveflet og løbbinding, nemlig Agnete Diemer, Steen Hedegård Madsen og Anne-Birgitte Beyer. Sløjdsseminariets emne var udvikling i design og husflid. Otte foredragsholdere fra Norge og Sverige kom med hver deres bud på udviklingen. Det var meget interessante foredrag, og der var stof til mange diskussioner – diskussioner, der desværre ikke var afsat tid til.

Det var to meget gode dage og helt klart arrangementer, som vi skal deltage i – det er bare ærgerligt, at det er så dyrt at deltage i møder med de nordiske lande, primært på grund af afstandene.

Tur til Uganda

Ja, når vi nu er ved udlandet, så sender Dansk Husflid tolv medlemmer til Uganda den 13.-24. oktober. Målet med turen er at besøge en del håndværkere dernede og prøve, om det er muligt at skabe kontakt mellem dem og os samt lære af hinanden. Den tur vil I høre mere om i næste blad.

H.C. Andersen udstillingen

Og så har vi flyttet H.C. Andersen udstillingen fra Viborg, hvor den har været i fem uger og haft mange besøgende (150-200 rigtig mange af dagene, hvilket jo er fantastisk flot) til Holbæk Rådhus. Her skal den være indtil den 28. oktober, hvor vi flytter den til Køge Rådhus.

Den flotte buste af H.C. Andersen er en del af den rejsende udstilling. (Foto: Dansk Husflid)

20 års jubilæum

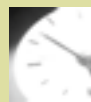
Husflidsforeningen for Jerslev og Omegn er klar til at holde 20 års jubilæum. Det fejres med åbent hus lørdag den 5. november 2005 kl. 14-17 i foreningens lokaler Boulevarden 15, 9740 Jerslev. Alle er velkomne.

Fusion

FO Århus og Oplysningsforbundet af 1980 har indgået en fusion. Navn efter fusionen er FO Århus. Oplysningsforbundet af 1980 er en sund skole, som har haft sin egen klare undervisningsprofil samt en hel klar målgruppe. Men ansvaret og det daglige arbejde er blevet en for stor udfordring for skolen. Oplysningsforbundet af 1980 har derfor ønsket, at dette ansvar og dette arbejde blev lagt over på en skole, som har en større organisation.

Nyt folkeligt akademi

Den 7. oktober blev det nye Nordisk-Europæiske Akademi åbnet på Askov Højskole. Akademiet, der allerede har fået de første forskningsopgaver, skal bidrage til at fylde tomrummet ud efter lukningen af Udviklingscentret for Folkeoplysning og Voksenundervisning. Man kan læse mere om akademiet på: www.nea-net.dk

KALENDER

NOVEMBER

- 7. Deadline for NETOPnyt nr. 8
- 7. Kursus i personalejura i Snoghøj
- 9. Premiere på Kompetenceprofilen.dk i Roskilde
- 10. Premiere på Kompetenceprofilen.dk i Vejle
- 12. Dus med computeren – computerkursus for begyndere
- 15. Puljeudvalgsmøde i Kerteminde
- 16. Kursus i internationale projekter i Odense
- 17. Fyraftensmøde i København - bestyrelsens ansvar og opgaver
- 19. Styrelsesmøde, Torvehallerne i Vejle.
- 22. Fyraftensmøde i Odense – bestyrelsens ansvar og opgaver
- 24. Fyraftensmøde i Viborg – bestyrelsens ansvar og opgaver
- 26. Inspirationsdag – pilates og exercise ball i Albertslund
- 30. Møde i Internationalt Udvalg i København.

APRIL 2006

- 29.-30. Landsmøde i Ebeltoft

Se på www.netoplysning.dk eller kontakt Marlene B. Nielsen på telefon 33 93 00 96 for yderligere oplysninger om de nævnte aktiviteter.

INTERNATIONALT NETVÆRK

NETOPs internationale udvalg har oprettet et netværk for mennesker, der interesserer sig for og/eller gerne vil arbejde med internationale projekter. Netværkets medlemmer modtager indbydelser til kurser, seminarer osv. og med tiden er det meningen, at netværket mødes og udveksler erfaringer og inspiration. Hvis du er interesseret i at være en del af netværket, kan du kontakte sekretariatet i København på 33 93 00 96.